Форма 3

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**Національний університет «Запорізька політехніка»**

Кафедра Економіки та митної справи
(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

Декан Олена Василюва

«29» 05 2026 року

# ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

ОК 12_ Переддипломна практика
(шифр за відповідною освітньою програмою та назва)

освітня програма (спеціалізація)_ Міжнародна економічна та митна діяльність
(назва освітньої програми (спеціалізації))

спеціальність С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)
(код і найменування спеціальності)

галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
(код і найменування галузі)

ступінь вищої освіти другий (магістерський) рівень
(назва ступеня вищої освіти)

2026 рік

2

програма Переддипломна практика
(назва)
розроблено у відповідності до ОП «Міжнародна економічна та митна діяльність» 2025

спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)
(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) «Міжнародна економічна та митна діяльність»
(назва освітньої програми (спеціалізації))

Розробник (и): Соколов А.В., завідувач кафедри Економіка та митна справа, к.н.держ.упр., доцент
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програма погоджена:

Завідувач кафедри — Андрій СОКОЛОВ
на якій виконується освітній компонент
_____ 202___

Гарант освітньої програми — Андрій КАРПЕНКО
(і'мя прізвище)
_____ 202___

Схвалено науково-методичною комісією факультету бізнес-технологій та економіки
(найменування факультету)

Протокол від «29» травня 2026 року № 5

Голова науково-методичної комісії — Олена ВАСИЛЬЄВА
(і'мя прізвище)
_____ 202___

# 1. Опис переддипломної практики

Загальна характеристика

| **Обов'язковий освітній компонент** | |
|---|---|
| Рівень вищої освіти | Другий (магістерський) рівень |
| Ступінь вищої освіти | Магістр |
| Галузь знань | С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини |
| Спеціальність | С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) |
| Обмеження щодо форм навчання | Без обмежень |

| Найменування показників | Характеристика навчальної дисципліни | |
|---|---|---|
| | денна форма навчання | заочна форма навчання |
| Кількість кредитів | 9 | |
| Модулів | 1 | 1 |
| Змістових модулів | 2 | 2 |
| Семестр | 3 | 3 |
| Загальна кількість годин | 270 | |
| з них аудиторних: | - | - |
| *лекції*<br>*практичні*<br>*лабораторні*<br>*семінарські* | -<br>-<br>-<br>- | -<br>-<br>-<br>- |
| з них самостійної роботи: | 270 | 270 |
| Занять на тиждень на тиждень | - | - |
| Індивідуальні завдання | | |
| Форма контролю | д/залік | |
| Курсова робота (проєкт) (*загальний обсяг*) | - | |

## 2. Мета переддипломної практики

Метою переддипломної практики є набуття студентами досвіду самостійної науково-дослідної роботи та напрацювання методики її проведення, поглиблення теоретичних знань в сфері міжнародних економічних відносин та митної справи, підбір фактичного матеріалу для написання магістерської роботи, удосконалення вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел.

## 3. Завдання переддипломної практики

Основними завданнями переддипломної практики є: вивчення теоретико-методологічних джерел за обраною науковою проблемою, що відповідає дослідженням магістерської роботи; визначення стану розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі; визначення структури та основних завдань магістерського дослідження; оволодіння методикою обробки та аналізу статистичних даних.

## 4. Пререквізіти і постреквізіти переддипломної практики

Пререквізіти: опанування дисциплін «Ділові комунікації англійською мовою», «Економічні ризики у міжнародній діяльності», «Методологія та організація наукових досліджень» навчального плану спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» за освітньою програмою «Міжнародна економічна та митна діяльність».

Постреквізити: отримані в межах переддипломної практики знання і навички є основою для підготовки кваліфікаційної роботи.

## 5. Характеристика переддипломної практики

**Компетентності та результати** навчання, формування яких забезпечує **переддипломна практика**:

**загальні компетентності:**

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

**спеціальні компетентності:**

Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо міжнародної економічної та митної діяльності на всіх рівнях їх реалізації.

Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для виявлення закономірностей та тенденцій розвитку світового господарства.

Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб’єктів міжнародної економіки та аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країни.

Здатність аналізувати глобальні економічні, екологічні та соціальні виклики, інтегрувати принципи сталого розвитку у практику міжнародної економічної та митної діяльності з урахуванням міжнародних ініціатив та нормативів.

**Очікувані результати:**

Здійснювати ефективну професійну та міжособистісну комунікацію у сфері міжнародної економічної та митної діяльності, зокрема іноземною мовою.

Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів.

Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням особливостей суб'єктів міжнародної економіки. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Аналізувати та застосовувати нормативно-правові акти у сфері міжнародної економічної та митної діяльності, готувати аналітичні матеріали.

Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.

Розуміти соціальні наслідки економічних рішень та впроваджувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародної економіки.

Визначати вплив глобальних тенденцій та викликів на розвиток міжнародної торгівлі та митної політики, інтегрувати принципи сталого розвитку у міжнародну економічну та митну діяльність.

## 6. Зміст переддипломної практики

**Змістовий модуль 1. Формування методологічної та інформаційної бази дослідження**

Тема 1. Уточнення та остаточне формулювання теми магістерської роботи, визначення об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження.

Тема 2. Аналіз нормативно-правового забезпечення у сфері міжнародної економічної та митної діяльності відповідно до обраної тематики.

Тема 3. Формування інформаційної бази дослідження: підбір наукових джерел, статистичних матеріалів, аналітичних звітів міжнародних організацій, офіційних даних підприємств та органів державної влади.

Тема 4. Вибір і обґрунтування методів дослідження, які застосовуються в аналітичній частині магістерської роботи.

**Змістовий модуль 2. Аналітичне дослідження об'єкта та підготовка другого розділу магістерської роботи**

Тема 5. Організаційно-економічна характеристика об'єкта дослідження (підприємства, галузі, регіону, ринку, органу державного управління тощо).

Тема 6. Аналіз динаміки, структури та ефективності основних економічних показників за темою дослідження.

Тема 7. Виявлення тенденцій розвитку, проблемних аспектів, ризиків та факторів впливу у сфері міжнародної економічної та митної діяльності.

Тема 8. Узагальнення результатів аналітичного дослідження, підготовка тексту аналітичного розділу магістерської роботи, оформлення звіту з переддипломної практики відповідно до встановлених вимог та чинних стандартів.

## 7. Орієнтовний розподіл навчального часу

| Назви змістових модулів і тем | Кількість годин | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Денна форма | | | | | | Заочна форма | | | | | |
| | усього | у тому числі | | | | | усього | у тому числі | | | | |
| | | лк | пр | лаб | інд | с.р. | | лк | пр | лаб | інд | с.р. |
| *1* | *2* | *3* | *4* | *5* | *6* | *7* | *8* | *9* | *10* | *11* | *12* | *13* |
| **МОДУЛЬ 1** | | | | | | | | | | | | |
| **Змістовий модуль 1. Формування методологічної та інформаційної бази дослідження** | | | | | | | | | | | | |
| Тема 1. Уточнення та остаточне формулювання теми магістерської роботи, визначення об’єкта, предмета, мети та завдань дослідження | 30 | - | - | - | - | 30 | 30 | - | - | - | - | 30 |
| Тема 2. Аналіз нормативно-правового забезпечення у сфері міжнародної економічної та митної діяльності відповідно до обраної тематики | 30 | - | - | - | - | 30 | 30 | - | - | - | - | 30 |
| Тема 3. Формування інформаційної бази дослідження: підбір наукових джерел, статистичних матеріалів, аналітичних звітів міжнародних організацій, офіційних даних підприємств та органів державної влади | 30 | - | - | - | - | 30 | 30 | - | - | - | - | 30 |
| Тема 4. Вибір і обґрунтування методів дослідження, які застосовуються в аналітичній частині магістерської роботи | 30 | - | - | - | - | 30 | 30 | - | - | - | - | 30 |
| Разом за змістовим модулем 1 | **120** | **-** | **-** | **-** | **-** | **120** | **120** | **-** | **-** | **-** | **-** | **120** |
| **Змістовий модуль 2. Аналітичне дослідження об’єкта та підготовка другого розділу магістерської роботи** | | | | | | | | | | | | |
| Тема 5. Організаційно-економічна характеристика об’єкта дослідження (підприємства, галузі, регіону, ринку, органу державного управління тощо) | 30 | - | - | - | - | 30 | 30 | - | - | - | - | 30 |

| | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Тема 6. Аналіз динаміки, структури та ефективності основних економічних показників за темою дослідження | 45 | - | - | - | - | 45 | 45 | - | - | - | - | 45 |
| Тема 7. Виявлення тенденцій розвитку, проблемних аспектів, ризиків та факторів впливу у сфері міжнародної економічної та митної діяльності | 45 | - | - | - | - | 45 | 45 | - | - | - | - | 45 |
| Тема 8. Узагальнення результатів аналітичного дослідження, підготовка тексту аналітичного розділу магістерської роботи, оформлення звіту з переддипломної практики відповідно до встановлених вимог та чинних стандартів | 30 | - | - | - | - | 30 | 30 | - | - | - | - | 30 |
| Разом за змістовим модулем 2 | **150** | **-** | **-** | **-** | **-** | **150** | **150** | **-** | **-** | **-** | **-** | **150** |
| **Усього годин** | **270** | **-** | **-** | **-** | **-** | **270** | **270** | **-** | **-** | **-** | **-** | **270** |

**8. Етапи проходження переддипломної практики та їх орієнтовний зміст**

| № з/п | Тема | Вид занять | Орієнтовний зміст |
|---|---|---|---|
| 1. | Тема 1. Уточнення та остаточне формулювання теми магістерської роботи, визначення об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження | *Самостійна робота* | Аналіз актуальності обраної проблематики; уточнення формулювання теми; визначення об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження; формування попередньої структури магістерської роботи |
| 2. | Тема 2. Аналіз нормативно-правового забезпечення у сфері міжнародної економічної та митної діяльності відповідно до обраної тематики | *Самостійна робота* | Опрацювання законодавчих і підзаконних актів; аналіз міжнародних договорів та угод; систематизація нормативної бази відповідно до теми дослідження |
| 3. | Тема 3. Формування інформаційної бази дослідження: підбір наукових джерел, статистичних матеріалів, аналітичних звітів міжнародних організацій, офіційних даних підприємств та органів державної влади | *Самостійна робота* | Підбір та систематизація наукових джерел; аналіз статистичних даних; використання офіційних матеріалів органів державної влади та міжнародних організацій; формування масиву первинних та вторинних даних; підготовка таблиць і аналітичних матеріалів |
| 4. | Тема 4. Вибір і обґрунтування методів дослідження, які застосовуються в аналітичній частині магістерської роботи | *Самостійна робота* | Обґрунтування застосування економічного, порівняльного та економіко-статистичного аналізу; визначення показників оцінювання; вибір інструментів обробки даних; формування методичного підходу до аналізу об'єкта дослідження |
| 5. | Тема 5. Організаційно-економічна характеристика об'єкта дослідження (підприємства, галузі, регіону, ринку, органу | *Самостійна робота* | Дослідження історії розвитку та структури об'єкта; аналіз основних видів діяльності; оцінка ресурсного потенціалу; визначення місця об'єкта у системі міжнародних |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | державного управління тощо) | | економічних відносин або митної діяльності |
| 6. | Тема 6. Аналіз динаміки, структури та ефективності основних економічних показників за темою дослідження | *Самостійна робота* | Розрахунок та інтерпретація ключових економічних показників; аналіз динаміки за декілька періодів; оцінка структурних змін; виявлення факторів впливу на результативність діяльності |
| 7. | Тема 7. Виявлення тенденцій розвитку, проблемних аспектів, ризиків та факторів впливу у сфері міжнародної економічної та митної діяльності | *Самостійна робота* | Узагальнення результатів аналізу; визначення основних тенденцій розвитку; виявлення внутрішніх і зовнішніх ризиків; формування аналітичних висновків щодо проблем функціонування об’єкта дослідження |
| 8. | Тема 8. Узагальнення результатів аналітичного дослідження, підготовка тексту аналітичного розділу магістерської роботи, оформлення звіту з переддипломної практики відповідно до встановлених вимог та чинних стандартів | *Самостійна робота* | Структурування матеріалів практики; підготовка аналітичного розділу магістерської роботи; оформлення звіту відповідно до вимог ДСТУ 3008:2015 та внутрішніх нормативних документів університету; підготовка до захисту результатів практики |

## 8. Форми та методи контроля

Результатом практики має стати отримання наукових результатів, які будуть використані у подальших наукових дослідженнях практиканта та покладені в основу написання магістерської роботи

Письмовий звіт та щоденник практики, подається на рецензування керівнику практики від кафедри у термін не пізніше ніж через 10 днів після закінчення практики. У випадку виявлення невиконаних робіт, невідповідності вимогам, звіт направляється на доопрацювання студенту. За результатами перевірки звіту безпосередній керівник практики від кафедри у щоденнику практики пише загальний відгук та зазначає оцінку за 100-бальною шкалою.

## 9. Критерії оцінювання результатів навчання

З метою об'єктивної оцінки знань та вмінь, набутих студентами під час проходження практики, захист звітів про практику проводиться комісії щонайменше з двох НПП з урахуванням наступних критеріїв:

| За 100-бальною шкалою | Критерії оцінювання |
|---|---|
| 1 | 2 |
| 90 – 100 (відмінно) | Графік проходження практики дотримано. Оформлення звіту виконано з урахуванням всіх вимог. |
| 85 – 89 (дуже добре) | Графік проходження практики дотримано. Звіт у більшості відповідає вимогам, проте є незначні недоліки. |
| 75 – 84 (добре) | Графік проходження практики дотримано. Звіт в цілому відповідає вимогам, проте є певні недоліки. |
| 70 – 74 (задовільно) | Графік проходження практики дотримано, але з деякими порушеннями. Є певні зауваження щодо оформлення звіту. |
| 60 – 69 (достатньо) | Графік проходження практики дотримано, але з деякими порушеннями. Оформлення звіту зі значною кількістю недоліків. |
| 35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання) | Графік проходження практики не дотримано, наявні суттєві порушення оформлення звіту. |
| 1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом) | Звіт не поданий для узгодження з керівником практики у визначений термін або зауваження щодо оформлення звіту не виправлені |

## 10.Політика курсу

При вивченні курсу політика дотримання академічної доброчесності визначається законом України «Про академічну доброчесність» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text)

## 11.Методичне забезпечення

Методичні вказівки до переддипломної практики другого (магістерського) рівня освіти для студентів для студентів освітньої програми «Міжнародна економічна та митна діяльність» спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» / Укл.: Лісніченко М.О., Соколов А.В. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2026. – 11 с.